

ANTWOORDNOTITIE TECHNISCHE VRAGEN BESLUITVORMENDE AB-VERGADERING 10 JUNI 2025

ONDERWERP

beantwoording technische vragen Algemeen Bestuur

Inleiding

Hieronder vindt u de beantwoording van de technische vragen naar aanleiding van de besluitvormende AB-vergadering van 10 juni 2025. Ook de beantwoording van de technische vragen die zijn gesteld tijdens het Vragenuurtje op 3 juni zijn toegevoegd en de vragen tijdens het gesprek met de secretaris-directeur.

Aan het einde van dit document vindt u een overzicht van technische vragen die op andere momenten zijn gesteld en bij dezen gedeeld worden met het gehele Algemeen Bestuur.

Besluitvormende AB-vergadering

5.a Jaarstukken 2024

1. In ons Schulden- en reservebeleid 2022 staat het volgende over reserves genoteerd:

- a. voorkomen dat de begroting in enig jaar onevenredig wordt belast door eenmalige uitgaven;**
- b. streven naar een transparante begroting die het financiële kader is voor de taakuitvoering. Een groot aantal bestemmingsreserves leidt tot een minder transparante begroting en minder inzicht in de financiering van de activiteiten.**
- c. is daarom terughoudend in het vormen van bestemmingsreserves.**

Het geld in de nieuwe DAW-impulsregeling wordt met AB-voorstel 5.b (zoetwaterbeschikbaarheid) weer volledig onttrokken. Voor uitvoering van het collegeplan heeft nimmer een bestemmingsreserve bestaan.

Vraag: Wij missen een concrete onderbouwing voor het instellen van deze twee bestemmingsreserves?

Vraag: Voldoen de voorwaarden voor het instellen van deze twee reservebestemmingsreserves aan het Schulden- en reservebeleid?
(Gesteld door de C3-fracties.)

Antwoord

Het instellen, toevoegen en onttrekken van gelden aan bestemmingsreserves, evenals het opheffen ervan, behoort tot de bevoegdheid van het Algemeen Bestuur (in lijn met het budgetrecht van het Algemeen Bestuur). Bij veel decentrale overheden is het gebruikelijk om een groot aantal bestemmingsreserves in de begroting op te nemen. Dit kan de transparantie van de begroting verminderen. Om die reden hanteert het waterschap een terughoudend beleid bij het vormen van bestemmingsreserves (conform het Schulden- en Reservebeleid 2022).

Bij de jaarstukken wordt beoordeeld of bestaande reserves nog noodzakelijk zijn. In de afgelopen jaren heeft dit geleid tot het hernoemen of opheffen van verschillende reserves. Ook tussentijdse opheffing is mogelijk, zoals recent gebeurde met de bestemmingsreserve 'Duurzame oevers' (AB, juli 2024).

In het huidige voorstel wordt tevens een bedrag van € 500.000 afgeboekt van de bestemmingsreserve 'Baggeren'.

De terughoudende aanpak van het waterschap zorgt voor een overzichtelijke lijst van bestemmingsreserves: eind 2024 zijn er nog zes (zie pagina 88 van de jaarstukken voor een overzicht).

In het huidige voorstel worden twee nieuwe bestemmingsreserves voorgesteld. Beide zijn gekoppeld aan concrete bestedingsdoelen op korte termijn (2025 en 2026). Conform pagina 12 van het Schulden- en Reservebeleid kunnen bestemmingsreserves worden gevormd wanneer sprake is van:

- afgekochte activiteiten,
- doorgeschoven activiteiten, of
- toekomstige eenmalige activiteiten.

De voorgestelde reserves passen in deze categorieën:

- **Collegeplan:** in juni 2024 heeft het Algemeen Bestuur budget beschikbaar gesteld. Niet alle middelen zijn in 2024 besteed; de bijbehorende activiteiten lopen door in 2025. Dit valt onder 'doorgeschoven activiteiten'. Van de voorgestelde bestemmingsreserve van € 159.000 is € 115.000 bestemd voor waterbeschikbaarheid. De resterende € 44.000 is bedoeld voor activiteiten rondom schoon en gezond water, zoals juridische ondersteuning bij de waterschapsverordening en verdere verkenning van het grondwatermeetnet. Ook in de vorige bestuursperiode werd een vergelijkbare bestemmingsreserve aangehouden voor doorgeschoven activiteiten uit het bestuursprogramma.
- **DAW Impulsregeling:** deze subsidieregeling heeft in 2024 een positief resultaat opgeleverd. Het voorstel is om deze incidentele opbrengst toe te voegen aan een nieuwe bestemmingsreserve en in te zetten voor maatregelen ter verbetering van de zoetwaterbeschikbaarheid in 2025 en 2026. Deze reserve valt onder de categorie 'toekomstige eenmalige activiteiten'. De onderbouwing is terug te vinden in het aparte AB-voorstel over Waterbeschikbaarheid, dat gelijktijdig op de agenda staat.

Het voornemen om deze twee nieuwe bestemmingsreserves te vormen, is eerder besproken in het opiniërende AB-voorstel over Waterbeschikbaarheid van april 2025.

Beantwoording Technische Vragen naar aanleiding van het Vragenuurtje op 3 juni 2025

Jaarstukken

2. Op p. 39 staat een passage over waterkwaliteit, namelijk dat er begonnen wordt met emissies in landelijk en stedelijk gebied, kan dit wat concreter worden toegelicht wat daar bedoeld of beoogd wordt? (gesteld door de fractie Ongebouwd.)

Antwoord

Dit hangt samen met één van de acties die benoemd zijn in het Collegeplan:

"Nagaan welke mogelijkheden het waterschapsinstrumentarium biedt om emissies in landelijk en stedelijk gebied te verminderen. Kansrijke en haalbare mogelijkheden voor het landelijk gebied brengen we in bij het Flevolands Programma Landelijk Gebied (FPLG)."

Momenteel wordt nagegaan welke relevante emissiebronnen en -routes er (nog) zijn voor de Kaderrichtlijn Water (KRW) relevante stoffen. Op basis hiervan gaat het waterschap na welke maatregelen mogelijk en nodig zijn. Dit kunnen maatregelen zijn die het waterschap zelf kan nemen, bijvoorbeeld via de Waterschapsverordening of via Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH).

Daarnaast verkent het Waterschap de mogelijkheid om maatregelen nemen in het ruimtelijk spoor (bevoegdheid gemeente en provincie), mocht dit een relevante emissieroute zijn. Dit doet het waterschap dus in samenwerking met gemeenten en provincie.

3. Op p. 40 staat over Actieplan Bodem en Water (ABW)-projecten dat de pilot bij Vuursteentocht is afgerond. Is hiervan een rapportage beschikbaar? (Gesteld door de fractie Ongebouwd.)

Antwoord

De pilot Vuursteentocht is gericht op het verbeteren van de stikstofbenutting op percelen. Deelnemers zijn aan de slag gegaan met factoren als: bodemgesteldheid, bodembeheer, bouwplan, type meststoffen, et cetera. Uit de pilot blijkt dat in veel gevallen een lagere basismestgift volstaat, omdat er nog een substantiële hoeveelheid stikstof in de bouwvoor aanwezig is, die beschikbaar is voor de teelt. Ook blijkt het in veel gevallen niet nodig om bij het toepassen van een groenbemester nog vaste mest toe te brengen. De resterende hoeveelheid stikstof die gedurende de teelt in de bodem is achtergebleven, is veelal voldoende voor de groei van de groenbemesters. Door deze werkwijze toe te passen wordt de uitspoeling van stikstof naar oppervlaktewater in de winterperiode verminderd. Maar het blijft maatwerk. Er kunnen (grote) verschillen zijn tussen de stikstofefficiëntie op percelen met eenzelfde teelt.

Een groep agrariërs uit het gebied van de Vuursteentocht heeft het initiatief genomen om opvolgend aan de pilot verder te gaan met maatregelen en hebben een aanvraag ingediend voor een provinciale *Samenwerken voor integrale gebiedsontwikkeling* (SIG)-subsidie.

Het externe adviesbureau heeft een eindnotitie in voorbereiding, waarin de pilot (puntsgewijs) wordt geëvalueerd. Deze notitie is primair bedoeld als ambtelijke terugkoppeling en draagt bij aan de leerervaring; een bestuurlijke aanbieding is op dit moment niet voorzien.

4. Op p. 46 staat dat de monitoring naar het coronavirus doorgaat. Is er een einddatum m.b.t. monitoring naar het coronavirus? (Gesteld door de BBB-fractie.)

Antwoord

De monitoring naar het coronavirus loopt nog in 2025 en dan stopt het. Er vinden gesprekken plaats met het Rijk en de Unie van Waterschappen over een mogelijke voorzetting, maar het is nog onduidelijk hoe de financiering en organisatie vanuit het Rijk gaat worden.

5. Met betrekking tot de balans per 31-12: er zit een verschil tussen de balanstotalen ultimo 2023 en 2024. Wat is hiervoor de verklaring (p. 79)? (Gesteld door de fractie Water, Wonen en Natuur.)

Antwoord

Het balanstotaal ultimo 2023 was € 147,3 miljoen, het balanstotaal ultimo 2024 was €142,8 miljoen. Dit is een afname van € 4,5 miljoen. Het verschil kan worden verklaard door de afname van de post *Schatkistbankieren* als onderdeel van de post *Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar*. In het najaar van 2023 heeft het waterschap een voorschot op de subsidie ontvangen vanuit het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Dit voorschot diende ter financiering van lopende en toekomstige werkzaamheden voor de planuitwerkingsfase van het dijkversterkingsproject IJsselmeerdijk. Aan het einde van 2023 was echter nog niet het volledige bedrag van deze subsidie daadwerkelijk aangewend voor uitgaven. Het resterende, nog niet bestede deel van het ontvangen voorschot is daarom ultimo 2023 ondergebracht bij de Schatkist van het Ministerie van Financiën.

Deze werkwijze is in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving omtrent schatkistbankieren. Conform deze wettelijke bepalingen zijn decentrale overheden, waaronder waterschappen, verplicht om positieve liquide middelen die boven een bepaalde drempelwaarde uitkomen aan te houden bij de Schatkist. Voor ons waterschap gold in 2023 een drempelwaarde van ruim €1,9 miljoen (2% van het begrotingstotaal). Dit betekent dat alle middelen die

deze grens overschrijden, niet op de rekening-courant bij onze reguliere huisbankier mogen blijven staan, maar verplicht moeten worden geparkeerd bij de Schatkist. Eind 2024 was deze subsidie grotendeels wel besteed en bestond deze situatie daarmee niet meer.

5.b Uitgangspuntennotitie Zoetwaterbeschikbaarheid

6. Op pagina 8 van het AB-voorstel staat een tabel met bedragen. Waarom worden de loonkosten niet 'gewoon' verwerkt in de vier genoemde exploitatiebudgetten? (Gesteld door de C3-fracties.)

Antwoord

In de tabel op pagina 8 is de additionele loonsom opgenomen. Dit zijn loonkosten voor het aantrekken van extra capaciteit. Voor welke projecten het waterschap deze extra capaciteit precies inzet, is nader in te vullen. Vandaar dat de additionele loonsom niet is verwerkt in de genoemde exploitatiebudgetten.

7. Welk bedrag van de loonsom behoort bij elk van de vier genoemde exploitatiebudgetten? (Gesteld door de C3-fracties.)

Antwoord

Dit is afhankelijk van nog te maken keuzes over de bemensing van de verschillende projecten. Het waterschap kan de extra capaciteit verdelen over de verschillende projecten of inzetten op één of enkele projecten.

8. In de beleidsregel Wateraanvoer van 26 mei 2009 staat op pagina 8, onder 3.4 Toekomstige ontwikkelingen: G. Geen uitbreiding wateraanvoergebieden. Dit is het nu vigerende beleid. Toch is het voorstel aan het Algemeen Bestuur om geld beschikbaar te stellen voor het uitvoeringsprogramma waarin sprake is van mogelijke uitbreiding van de wateraanvoergebieden. Daarna zou de beleidsregel gewijzigd worden. Is het juridisch houdbaar om geld toe te wijzen aan een programma dat op dit moment strijdig is met het nu geldende beleid? Met andere woorden: moet de beleidsregel niet eerst worden gewijzigd voor dat het Algemeen Bestuur besluit gelden toe te kennen? (Gesteld door de fractie Water, Wonen en Natuur.)

Antwoord

Het voorstel is om een verkenning uit te voeren naar de mogelijkheden voor uitbreiding van wateraanvoergebieden. Het uitvoeren van een verkenning is niet strijdig met het nu geldende beleid. Als het waterschap over wil gaan tot daadwerkelijke uitbreiding van wateraanvoergebieden, vraagt dit aanpassing van de beleidsregel wateraanvoer.

9. In bijlage b zijn beoordelingscriteria aangegeven. Worden er ook indicatoren gehanteerd om deze criteria te kunnen beoordelen en/of te monitoren? Wat wordt als het ware gemeten om een ander te kunnen toetsen? (Gesteld door de fractie Water, Wonen en Natuur.)

Antwoord

Wat er precies wordt onderzocht en gemeten staat nog niet vast. Onderdeel van de verkenning is het bepalen van de indicatoren voor de beoordeling van de verschillende scenario's op de genoemde criteria.

10. Tot het pilotgebied behoren de meerkoeten- en de Eendentocht, waarbij peilen opgezet kunnen worden, zodat er voldoende water is bij droge omstandigheden. Dan rijst de vraag of, zolang het kavel met de vervuilde PFAS-grond niet gesaneerd is, dit niet een extra risico is bij het vasthouden van water juist in deze tocht? Bij regen watert vervuild water af in deze tocht en in hoeverre breng je deze vervuiling dan juist het gebied verder in? En is dit dan niet een risico, als de tocht helemaal moet worden afgesloten en daarmee de pilot ondermijnt? (Gesteld door de fractie Water, Wonen en Natuur.)

Antwoord

De verontreiniging bevindt zich langs de Meerkoetentocht. In de Meerkoetentocht wordt het water vastgehouden in de kavelsloten. Hiervoor worden stuwen in kavelsloten geplaatst. De maatregelen in kavelsloten worden bovenstrooms van het verontreinigde gebied genomen. Als gevolg van de maatregelen is mogelijk minder beregening nodig wat het risico op verontreiniging verkleint.

11. Uit de gedetailleerde topografische kaart van Flevoland blijkt dat binnen het peilvak van de pilot een zogenoemde "scheefstand" lijkt op te treden, waarbij van SW naar NE een topografie van -3 tot -5m wordt aangegeven. In hoeverre heeft dit invloed op de effectiviteit van de peilopzet in de genoemde tochten? Worden de hogere delen dan wel bereikt met een hogere peilopzet? (Gesteld door de fractie Water, Wonen en Natuur.)

Antwoord

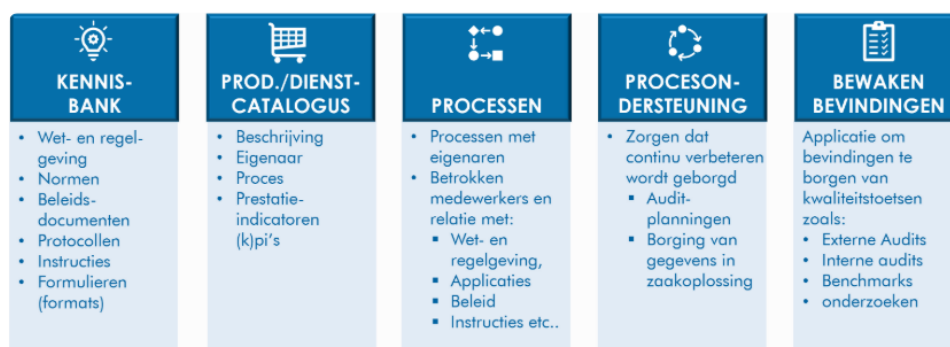
Binnen het pilotgebied is er variatie in maaiveldhoogte. Vooral het maaiveld in de omgeving van het Knarbos en de Knardijk is hoger. Verwachting is dat in niet-gedraineerde, gebieden zoals het Knarbos, kleine peilverhogingen leiden tot een toename van de bodemberging. Voor gedraineerde percelen verwacht het waterschap pas een significante vergroting van de bodemvoorraad, als het oppervlaktewaterpeil hoger is dan de drainagediepte. Of, en in welke mate er sprake is van toename van de bodemberging, is afhankelijk van de mate waarin het peil wordt verhoogd. Het is mogelijk dat de bodemberging niet op alle percelen toeneemt. De pilot geeft inzicht of, en in welke mate, peilopzet effect heeft op de bodemberging en de watervraag.

5.d Plan van aanpak op hoofdlijnen Adviesrapport Beleidshuis

12. Hanteert ZZL een (integraal) kwaliteitszorgsysteem? Zo ja, ten aanzien van welk(e) deel/delen van het beleid? (Gesteld door de fractie Water, Wonen en Natuur.)

Antwoord

Het Waterschap Zuiderzeeland hanteert sinds enkele jaren een kwaliteits(ont)zorgsysteem dat stap voor stap wordt ingericht en dus in aanbouw is. Het is geen 'computersysteem' maar een systematiek van werken. Door dit organisatiebreed in te zetten werkt het waterschap aan het uniform vastleggen van onze manier van werken en aan het continu verbeteren hiervan. Het is opgebouwd uit bouwblokken, zie onderstaande figuur:



Het beleidshuis is onderdeel van de kennisbank. Met het opnemen van alle beleidsstukken en aanverwante documenten in dit Beleidshuis, is een bibliotheek ontstaan die door medewerkers kan worden geraadpleegd, zodat er één plaats is in de organisatie waar het vastgestelde beleid te vinden is (dit betreft het waterbeleid). In de toekomst krijgen ook organisatiebeleid, beleid met betrekking tot financiën en digitalisering een plek in deze bibliotheek.

Het onderzoek naar de staat van het Beleidshuis (en de daarin vindbare beleidsdocumenten) is ingegeven vanuit de ambitie optimaal gebruik te maken van de mogelijkheden van het kwaliteits(ont)zorgsysteem. Daarvoor was het nodig eerst een nulmeting te doen. Het Adviesrapport voorziet hierin.

13. Is er een nadere onderbouwing te geven van het benodigde budget van €250.000? (Gesteld door de fractie Water, Wonen en Natuur.)

Antwoord

Het bedrag van €250.000 is een inschatting van de tijdelijke inzet die nodig is om bestaand en nieuw beleid in lijn te brengen met de Omgevingswet en actuele water-inzichten. Het gaat om de inzet van beleidsschrijvers, informatiespecialisten, juristen en communicatiespecialisten voor actualisatie van beleid, borging in het kwaliteitszorgsysteem en het uitvoeren van participatie- en publicatieprocessen. Deze inzet is noodzakelijk om te zorgen dat het beleidsproces zorgvuldig is doorlopen en duurzaam is verankerd in de werkprocessen en systemen van het waterschap.

14. Was het college op de hoogte van het verstrekken van de opdracht voor het opstellen van dit advies? Zo nee, zou kennis over de verstrekking van deze opdracht wel bij het college bekend hadden moeten zijn? (Gesteld door de C3-fracties.)

Antwoord

Het College was geïnformeerd dat de opdracht was gegeven. Het College kende niet de exacte inhoud van de opdracht. In het Waterbeheerprogramma is opgenomen dat er met enige regelmaat wordt gekeken naar het beleidshuis. Vanuit ambtelijk perspectief is het de verantwoordelijkheid van de afdelingsmanager de eigen processen te optimaliseren en het MT van het waterschap Zuiderzeeland is van het onderzoek op de hoogte gesteld. Het adviesrapport is verschenen in maart 2025 en was alleen intern verspreid onder de medewerkers die hadden bijgedragen aan de totstandkoming. De bedoeling was dat de resultaten van het rapport daarna de gebruikelijke route via MT naar College van Dijkgraaf en Heemraden zou doorlopen. Dat proces was net gestat. Daar is de publicatie via Omroep Flevoland tussen gekomen.

15. Hoeveel geld is er de afgelopen jaren uitgegeven binnen ZZL om de Omgevingswet te implementeren? (Gesteld door de C3-fracties.)

Antwoord

De invoering van de Omgevingswet is binnen Waterschap Zuiderzeeland lange tijd beschouwd als onderdeel van het reguliere werk langs nieuw te ontwerpen processen. De invoering is daarom niet ingericht als een project. Hierdoor zijn de invoeringskosten niet te achterhalen. Het waterschap heeft meerdere jaren een (kleine) vergoeding van het rijk gekregen voor de invoeringskosten.

16. Waar is dit geld aan besteed (graag specifiek dan alleen het antwoord: "Omgevingswet")? (Gesteld door de C3-fracties.)

Antwoord

De kosten van invoering zitten met name in mensuren. De invoering van de Omgevingswet kent drie belangrijke transitiepijlers. De eerste pijler betreft de inrichting van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Dit voorziet in het op digitale wijze nazoekbaar zijn welke wet- en regelgeving in een gebied geldt, ongeacht van welke wetgever de regel afkomstig is. Hierin is veel informatietechnisch werk gaan zitten.

De tweede pijler betreft de vertaling van de Omgevingswet naar de eigen werkprocessen en de borging daarvan. Hiervoor was het noodzakelijk bestaande wet- en regelgeving en procedures om te vormen. De omzetting van de Keur naar de Waterschapsverordening en het projectbesluit zijn hier voorbeelden van.

De verplichting om als overheid, en dus als waterschap, de omgeving actief te betrekken bij de vorming van beleid en plannen vormt de derde pijler. Hiervoor zijn bijvoorbeeld nieuwe vormen van participatie ontworpen en vastgelegd in de participatieverordening.

17. Hoe kan het delen van de beleidstukken bij het voorsorteren op de Omgevingswet over het hoofd gezien zijn? Dit, in het kader dat zelfs al in de jaarstukken 2016 staat: "We gaan verder aan de slag met de implementatie van de Omgevingswet." (Gesteld door de C3-fracties.)

Antwoord

Mogelijk bedoelt de vragensteller dat de invoering van de Omgevingswet al lange tijd in beeld is en dat het daarom bijzonder is dat er beleidsstukken zijn geweest die niet gepubliceerd zijn. In dat geval betreft het een menselijke vergissing, mogelijk als gevolg van onduidelijke procedures of een onduidelijke rolverdeling en de grote hoeveelheid werk die de invoering van de Omgevingswet met zich meebracht. Ook de afspraak om de eerste stap in de transitie naar de Omgevingswet beleidsarm te laten plaatsvinden, betekende dat de focus dus niet lag op nieuw beleid (inclusief alle verplichtingen tot publiceren), maar lag bij het op orde brengen van het stelsel.

5.e Aanpassing verordeningen als gevolg van invoering rechtmatigheidsverantwoording

18. Wordt met de implementatie van het Waterschapsbesluit de kaderstellende rol van het Algemeen Bestuur inderdaad wordt ingeperkt? (Gesteld door de fractie ChristenUnie-SGP, tijdens de AB-vergadering van 22 april 2025.)

Antwoord

In de nieuwe situatie is elke overschrijding van de lasten en investeringskredieten onrechtmatig (op het niveau waarop de budgetten door het Algemeen Bestuur beschikbaar zijn gesteld). Daarnaast zijn overschrijdingen onrechtmatig als het Algemeen Bestuur hierover niet tijdig is geïnformeerd. Het Algemeen Bestuur kan dus geen kaders stellen waardoor een overschrijding of onderschrijding wel rechtmatig is. In de oude situatie kon het Algemeen Bestuur het College van Dijkgraaf en Heemraden wel ruimte geven om budgetten met een bepaald percentage of bedrag te overschrijden. Hierover waren ook artikelen in de verordeningen opgenomen. In die zin heeft de aanpassing van de Waterschapswet, de ruimte voor kaderstelling door het Algemeen Bestuur beperkt. Om hier in de nieuwe situatie mee om te gaan is de optie van 'acceptabele afwijking' geïntroduceerd. Dit zijn afwijkingen (overschrijdingen van budgetten) die op zich onrechtmatig zijn, maar door het Algemeen Bestuur als acceptabel (toegestaan) worden beschouwd. In de praktijk kan het dus zo zijn dat het College budgetten overschrijdt, maar dat deze vallen onder de acceptabele afwijkingen, waardoor het College deze niet verder hoeft toe te lichten.

5.f Zienswijze ontwerpbegroting 2026 gemeenschappelijke regeling (GR) Slibverwerking

19. Risico's en kanttekeningen voor de financiering van de realisatie van de slibdrooginstallatie: binnen HVC staat de GR (en staan daarmee de waterschappen) garant. Voor deze garantstelling ontvangt Waterschap Zuiderzeeland een garantstellingsprovisie van 1% van het gegarandeerde lening bedrag naar rato van het aandelenbelang. Kan dit risico toegelicht worden? Wij denken vooral aan veranderende geopolitieke omstandigheden waardoor duurzaamheidsvraagstukken in een ander daglicht komen te staan. (Gesteld door de BBB-fractie.)

Antwoord

Het Algemeen Bestuur heeft op 7 juli 2020 een besluit genomen over de lange termijn slibeindverwerkingsstrategie en ingestemd met het AB-voorstel Slibstrategie Waterschap Zuiderzeeland 2022. In de oplegnotitie (bijlage a.) bij dat voorstel zijn de argumenten voor de keuze voor het (eind-)verwerken van slib in de door HVC te bouwen slibdrooginstallatie en het daaraan verbonden aandeelhouderschap opgenomen. In de oplegnotitie wordt het financiële risico verbonden aan de garantstelling onderkend. Met daarbij de notie dat de financiële risico's voor de deelnemende waterschappen beperkt zijn. Dat is

omdat de garantstelling, die gepaard gaat met de bouw, afneemt door aflossingen na ingebruikname.

In haar jaarverslag over 2024 geeft HVC aan dat de volgende risicogebieden (inclusief een analyse van de reikwijdte en beheersing) voor HVC het meest een rol spelen: veiligheid, betrouwbaarheid en continuïteit van de installaties, volatiliteit prijzen commodities, kostprijzen grondstof/transport en levering materieel, obstakels voor realisatie bouwprojecten, impact overheidsmaatregelen, klimaatrisico's, prijs-, rente-, krediet- en liquiditeitsrisico's.

De wijze waarop HVC inspeelt op de risico's wordt beschreven onder hoofdstuk 3 - risicobeheer van het bestuursverslag. Onder 'diverse' van bovengenoemde risicogebieden worden geopolitieke- en duurzaamheidsvraagstukken onderkent en wordt inzicht gegeven hoe HVC daarop inspeelt.

5.k Gemeenschappelijke regeling (GR) GBLT kadernotitie, ontwerpbegroting 2026 en begrotingswijziging 2025

20. Wat waren de kosten (was het verloop van de kosten) per aanslag die GBLT uitvaardigde (totaal alle aanslagen GBLT) de afgelopen 5 jaar? (Gesteld door de C3-fracties.)

Antwoord

De termijn om deze vraag exact te beantwoorden is voor GBLT te kort. Wel kan het waterschap zelf een goed onderbouwde inschatting geven van de kosten die GBLT per aanslag maakt voor ons waterschap (zie onderstaande tabel). Het bedrag per aanslag geeft echter een beperkt beeld. Veel aanslagen – met name die voor natuurlijke personen – kunnen grotendeels geautomatiseerd worden opgelegd dankzij het gebruik van basisregistraties. Voor niet-natuurlijke personen ligt dit anders; die aanslagen vergen in de regel aanzienlijk meer tijd en inspanning. Een beter inzicht ontstaat wellicht door de totale kosten van GBLT af te zetten tegen het totaalbedrag van de opgelegde aanslagen. In 2024 is voor € 104,0 miljoen aan aanslagen opgelegd, waarbij de kosten voor GBLT uitkwamen op 1,5%. Ter vergelijking: in de afgelopen jaren is de deelnemersbijdrage aan GBLT minder snel gestegen dan de waterschapsbegroting, waardoor het genoemde percentage in eerdere jaren hoger lag.

Jaar	Definitieve deelnemers bijdrage van Zuiderzeeland aan GBLT	Aantal aanslagen ingezetenen	Aantal bedrijven en overig (inschatting)	Berekend bedrag per aanslag
jaar 2020	1.217.639	166.200	8.513	6,97
jaar 2021	1.429.630	169.200	8.632	8,04
jaar 2022	1.547.179	172.800	8.753	8,52
jaar 2023	1.505.778	175.500	8.876	8,17
jaar 2024	1.518.664	178.400	9.000	8,10

7.g Aanpak invulling financieringsbehoefte 2025-2030

21. Bijlage A: als gevolg van het afsluiten van nieuwe leningen loopt de schuldpositie de komende jaren wel op richting 150% van de begrotingsomvang. De prognose laat echter zien dat deze niet boven de 150% uitkomt. Is er op termijn voldoende ruimte voor investeringen? Welke wordt wel eens over gedacht, maar zijn nog niet in de stukken terug te vinden? (Gesteld door de BBB-fractie.)

Antwoord

In de [Lange Termijn Doorkijk Investeringsopgave tot 2050](#) (ter kennisname aangeboden aan het Algemeen Bestuur in juli 2024) wordt een overzicht gegeven van de verwachte investeringsopgaven tot 2050. Dit is gedaan per programma, zowel kwantitatief als kwalitatief. Hoofdstuk 6 van het rapport behandelt de impact van deze investeringsopgaven op de financiële positie van

het waterschap. Daarbij wordt ingegaan op de indicatieve ontwikkeling van de kapitaallasten en het verwachte effect op de schuldenomvang. Voor een nadere toelichting op de schuldenontwikkeling wordt verwezen naar pagina 47 van het rapport.

Uit de analyse blijkt dat de toekomstige investeringsopgaven op termijn een aanzienlijk effect kunnen hebben op de financiële positie. De schuldenomvang zal naar verwachting tot 2050 indicatief rond de 150% van de jaarlijkse begroting blijven liggen.

De referentiewaarde voor de schuldenomvang – maximaal 150% van de begrotingsomvang – is door het Algemeen Bestuur vastgesteld in december 2022. Daarbij is aangegeven dat een eventuele verhoging van deze waarde aan het nieuwe bestuur na de verkiezingen van 2023 wordt overgelaten (zoals ook vermeld in het betreffende AB-voorstel van het Schulden- en Reservebeleid).

Op dit moment is er geen noodzaak om deze referentiewaarde te verhogen, en een heroverweging is dan ook niet aan de orde. Wel kan, zoals het rapport van de Lange Termijn Doorkijk ook laat zien, een heroverweging in de toekomst nodig blijken als de inschattingen significant afwijken of als nieuw beleid leidt tot aanzienlijke aanvullende investeringsopgaven. Dit kan bijvoorbeeld actueel worden als blijkt dat er in het kader van waterbeschikbaarheid of circulariteit omvangrijke aanvullende investeringsopgaven ontstaan.

Beantwoording overige technische vragen

22. Kan aangegeven worden hoe/wat de stand van zaken is rond opvolging van Motie M1; AB 29 oktober 2024 Beheer Jakobskruid?
(Gesteld door fractie Ongebouwd.)

Antwoord

Het waterschap volgt de ontwikkelingen rondom Jakobskruid op de voet en bespreekt de stand van zaken en ontwikkelingen met onze pachters. Er is een proef op de Knardijk in voorbereiding. De koppen van het Jakobskruid, die boven het gras staan, worden met een grote electrode achter de tractor aangetikt, waardoor deze afsterven. Daarnaast wil het waterschap de plant bestrijden in de plantvakken op de Knardijk, met behulp van de rootwave (elektrische onkruidbestrijder). De ontwikkelingen en resultaten deelt het waterschap met de provincie, zodat de wederzijdse ervaringen gebruikt kunnen worden en eventuele aanvullende pilots kunnen worden overwogen.

23. Noordersluis: de sluis/scheepvaart ligt stil vanwege werkzaamheden die voor opwerveling van verontreinigd slib zouden kunnen zorgen. Opwerveling kan echter ook gebeuren door andere oorzaken, bijvoorbeeld na harde regenval. Is er een risicoanalyse gemaakt voor de opwerveling van het slib (anders dan door scheepvaart)? Zijn daarvoor ook maatregelen in beeld? (Gesteld door de fractie Water, Wonen en Natuur.)

Antwoord

De provincie start 10 juni 2025 met de vervanging van de remmingswerken aan de binnenzijde van de polder. Uit het bodemonderzoek dat in opdracht van de provincie is uitgevoerd, blijkt dat er geen slib aanwezig is. Op basis dit onderzoek was er geen aanleiding voor het maken van een risicoanalyse en zijn er geen (beheers)maatregelen uitgewerkt. Mocht er tijdens de werkzaamheden alsnog gebaggerd moeten worden, dan dient hiervoor een (aparte)vergunning te worden aangevraagd.

Voor het (gehele)beheergebied van het Waterschap geldt dat er door verschillende oorzaken, opwerveling kan plaatsvinden in watergangen. Het waterschap maakt hiervoor geen (aparte)risicoanalyses. Voor baggerwerkzaamheden wordt onderzoek gedaan naar de baggerkwaliteit als vast onderdeel van het werkproces.

Technische vragen naar aanleiding van gesprek Secretaris-Directeur en Algemeen Bestuur (3 juni 2025) en Vragenuurtje met het Algemeen Bestuur (3 juni 2025).

24. Wat is de verhouding in de afgelopen jaren tussen vaste medewerkers en inhuur? Heeft de stijging van het percentage inhuur te maken met de arbeidsmarkt en hoe past dat bij ons streven om zo veel mogelijk zaken op te lossen met eigen medewerkers? (Gesteld door fractie Water, Wonen en Natuur).

Antwoord

In de afgelopen vier jaar is er een stijging te zien als het gaat om de kosten voor het inhuren van personeel. Dit kent een aantal oorzaken, die direct verband houden met ontwikkelingen op de arbeidsmarkt (waaronder ook uitstroom vaste medewerkers die tijdelijk vervangen worden door inhuur), omvang van onze uitvoeringsprojecten waarbij richting de realisatie gericht en kortdurend extra inzet nodig is/was. Het streven is om zoveel mogelijk werk uit te voeren met vast personeel, echter ontkomen wij er niet aan om op gezette tijden specialistische kennis tijdelijk in te huren.

25. Is het ziekteverzuim te relateren aan werkdruk/arbeidsomstandigheden? (Gesteld door de AV50 fractie.)

Antwoord

Een samenloop van werk- en privéomstandigheden kunnen bij medewerkers een rol spelen en maken dat bijvoorbeeld iemand tijdelijk niet werkt. In overleg met een bedrijfsarts, medewerker en leidinggevende kunnen afspraken worden gemaakt om iemand zo goed mogelijk te begeleiden en waar nodig te ondersteunen. In brede zin is het niet zo dat al ziekteverzuim bij het waterschap niet gerelateerd aan uitval door werkdruk en/of uitval door arbeidsomstandigheden.

Om goed te weten wat er speelt in de organisatie en wat medewerkers ervaren, heeft het waterschap regelmatig afstemming met de Arbo-dienstverlener en bedrijfsarts over verzuim en de signalen die zij krijgen en wat zij zien. Dit kan helpen om als organisatie eventueel passende maatregelen te nemen die medewerkers helpen en wat het waterschap kan doen om uitval te voorkomen. Signalen worden uiteraard op hoofdlijnen besproken, vanwege privacy van medewerkers.

Vragen van de CDA-fractie Almere, gesteld aan het Waterschap. De antwoorden worden bij dezen gedeeld met alle leden van het Algemeen Bestuur.

26. In het Muzenpark is er vanuit het waterschap geacteerd op vissterfte en naar adem happende vissen, is daar meer informatie over te geven?

Antwoord

Er was inderdaad een vissterfte in het Muzenpark. Begin mei zijn daar 10 vissen doodgegaan, ook was er een melding van 40 dode vissen (brasems). Het team muskusrattenbeheer van het waterschap heeft de dode vissen opgeruimd. Er zijn geen aanwijzingen dat het om een waterkwaliteitsprobleem zou gaan. Het water is helder en het zuurstofgehalte is goed. De precieze oorzaak is onbekend, het zou mogelijk te maken kunnen hebben met de paai van de Brasem. De vissen vechten tijdens deze periode soms tot de dood, bijvoorbeeld door uitputting.

27. En bij het gemaal de Blocq van Kuffeler was er sprake van vissterfte van Brasems. Er werd onderhoud gepleegd aan de persbuizen, in het paaiseizoen van de brasem. Waarom werd dat onderhoud gedaan in deze periode?

Antwoord

Bij het gemaal De Blocq van Kuffeler was er ook een sterfte van vissen. In het voorjaar is er een periode dat de Brasem migreert in verband met de

paaiperiode. Daardoor kunnen er vissen de persbuizen in zwemmen. Als dit veel vissen tegelijk zijn, kunnen ze een zuurstoftekort krijgen. Het waterschap neemt maatregelen om dat te voorkomen, door een beluchter aan te brengen. De werkzaamheden waaraan gerefereerd wordt, zijn het ophangen en aansluiten van de beluchters. Deze werkzaamheden doet het waterschap juist om vissterfte te voorkomen. Afgelopen jaar had het waterschap daar beluchters opgehangen en dat werkte goed voor de vis. De beluchters en zuurstofmeters moesten opnieuw opgehangen worden. Materialen kwamen te laat binnen vanwege lange levertijden van de speciale technische materialen die nodig zijn voor de aansluiting van de beluchters. Daardoor waren de niet op tijd operationeel. Dit leverde op 25 april 2025 de melding op van dode vissen. In de week daarna zijn de beluchters weer in gebruik genomen. Daarna bleken de beluchters nog niet optimaal opgesteld te zijn. Vervolgens zijn de beluchters opnieuw in hoogte afgesteld en de zuurstofgrafieken laten nu aanzienlijke betere zuurstofwaarden zien.

28. Het onderzoek naar de visstand schijnt 1x per 6 jaar volgens Europese regels uitgevoerd moeten worden. De laatste keer was in 2018, waarom is het onderzoek nog niet uitgevoerd? (Vraag van de CDA-fractie Almere, gesteld aan het Waterschap.)

Antwoord

Het onderzoek waaraan wordt gerefereerd uit 2018, is het onderzoek in de vaarten en tochten van Zuidelijk en Oostelijk Flevoland. KRW-visonderzoek vindt één keer per KRW-planperiode plaats; dat is in de regel eens per zes jaar. Het moment van monitoren verschilt per KRW-waterlichaam. Het onderzoek in de tochten en vaarten van Zuidelijk en Oostelijk Flevoland is afgelopen jaar aanbesteed aan een geaccrediteerd bureau. Dit bureau heeft dit jaar tijd om dit onderzoek uit te voeren. Het onderzoek vindt naar verwachting plaats in september. Dit past binnen het schema om voor deze planperiode een goed beeld te krijgen van de visstand. De monitoring in het Weerwater en de Noorderplassen wordt in juni 2025 uitgevoerd.